

om Amortifikationen. Det forundrer mig da, at den ærede Minister ikke har havt et eneste Ord at tilføje om den Virkning, Omskrivningsretten vil udøve med Hensyn til Amortifikationen i de afsluttede Foreninger. Der er jo her Tale om ved Lov at forberede en saadan Afslutning; men dette vil tabe al sin virkelige Betydning. — Jeg skal nu glæde afslillige ærede Medlemmer ved at tilføje, at den mathematisk Betydning beholder den, men denne bliver her saa overordentlig fin, at den ikke vil have nogen Virkning — derved, at Omskrivningsretten uden nogen som helst Begrænsning vedbliver at bestaae. Dersom Tidspunktet kun laa 20 Aar frem i Tiden, vilde Foranstaltningen have en bestemt og meget let paavisselig mathematisk Betydning, der ogsaa — derom kan man være forvisset — vilde gjøre sig gjældende med Hensyn til Papirernes Priis; hvis det ikke laa mere end 50 Aar frem i Tiden, vil den endnu have sin store Betydning. Rykkes det derimod hen til 100 Aar, eller 150 Aar, eller 200 Aar, vil den vel endnu have sin mathematisk Betydning, men bliver da saa fin, at den ikke vil have nogen Indflydelse paa Papirernes Priis. Jeg finder det altsaa rigtigt og ubestrideligt, men tillige saa almindelig anerkjendt, at man ikke behøver at opholde sig videre derved, at man for at holde Papirerne i Cours bør sørge for Amortifikation; men den her foreslaaede Foranstaltning vil ikke have nogen Betydning, dersom man ikke drifter sig til — hvad jeg ikke vilde ansee for saa særdeles betænkeligt — at forbyde Omskrivningen ogsaa for de Debitorers Vedkommende, der skulle udgjøre disse første, meget omfattende Afdelinger af Foreningerne. Jeg seer ikke, hvorfor der skulde være saa stor Betænkelighed tilstede for den lovgivende Magt ved at gjøre dette. Det er overhovedet besynderligt, hvorledes det, at man engang har seet Sagen fra et vist Synspunkt, kan udøve en ganske forunderlig Indflydelse paa Opfattelsen. Min høitærede Sidemand (M. P. Bruun), hvem jeg ellers saa overordentlig hyppigt og næsten stedsvis samstemmer med, er jeg ved denne Leilighed — jeg beklager det — kommen til at staae temmelig skarpt imod, og jeg føler mig overbevist om, uagtet han vistnok ikke vil indrømme det, at en stor Deel af denne Uover-

eensstemmelse imellem os berøer paa, at han saalænge har omgaaedes med Folk, der vare enige om, at det, hvorefter der handles i Lovforslaget, er vigtigt for Creditorerne, og at han har paataget sig at bevise, at det dog ogsaa kunde være lidt til Gavn for Debitorerne. Saaledes gaaer det altid, det er umuligt ganske at undgaae at blive afficeret af slige Forhold. Ellers vilde det være besynderligt, at Ingen lagde Mærke til, at man her gjør et voldsomt Indgreb i Creditorernes Ret. Man siger, at idet man afslutter Serier, maa man for Guds Skyld ikke berøve Debitorerne Retten til at lade deres Gjæld omskrive, da det efter Statuterne var paatænkt, at de om mange Aar, om 20 Aar, eller 15 Aar, eller hvornaar det kunde træffe sig, vilde være berettigede til at foretage en saadan Omskrivning. Denne Ret maa man altsaa ikke berøve dem, da det vilde være en Forrykkelse af Forholdet. Paa den anden Side siger man derimod, at Creditorerne, der have kjøbt Obligationerne i Genhold til de bestaaende Statuter, som udtalte aldeles skarpt og bestemt, at den solidariske Ansvarlighed skulde strække sig udover alle Interessenterne i Foreningen, skulde ikke kunne gjøre den ringeste Indbending, hvis man siger: her sætte vi Grænsen, dertil gaaer den solidariske Ansvarlighed og ikke videre. Er det ikke besynderligt, hvorledes man kan have en levende og klar Opfattelse af, hvad der, om end nok saa fjernt, afficerer en vis Interesse, hvorimod man ganske seer bort fra det, der paa en ganske anderledes følelig Maade kan komme til at afficere en anden Interesse. Den ærede Minister berørte flygtig Forhandlingerne med Udvalget, og jeg skulde aldeles have forbigaaet de af ham fremsatte Ytringer, dersom jeg ikke var en saa stærk Tilhænger af det Formelle, at jeg, da der nu er givet mig Anledning til at udtale mig derom, vilde finde det stridende mod min Overbevisning om det Rette ganske at forbigaae dem. Den ærede Minister sagde, at han havde følt sig meget bevæget og i en stærkt afficeret Stilling ved det Forhold, der, som flere Gange berørt af ham, fandt Sted med Hensyn til en af disse Anstalter; hvorfor han i høi Grad havde ønsket at kunne conferere herom paa en eller anden Maade med den lovgivende Magt, for